

# ВІРШОВЕ ПЕРЕНЕСЕННЯ ЯК СТИЛІСТИЧНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПОЕЗІЇ ІОНА МІНУЛЕСКУ

**Крістінія Паладян**

*кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри  
румунської та класичної філології Чернівецького національного  
університету імені Юрія Федьковича*  
[c.paladyan@chnu.edu.ua](mailto:c.paladyan@chnu.edu.ua)

У румунській літературі початку ХХ століття Іон Мінулеску вважається поетом нового покоління, реформатором і новатором у царині художніх форм та засобів їх творення. У своїх творах він «сценічно представляв літературну революцію» [4, с. 200], демонстративно пропагував прагнення до індивідуалізації та відмову від канонів. Його поезія характеризується асиметричністю та неупорядкованим характером, у ній простежується «показовість новизни, звуковий парад та свобода ритмів» [4, с. 201]. Такі ознаки спонукали літературознавців охарактеризувати його вірші як верлібр.

Віршовий аналіз творів І. Мінулеску показав, що його твори побудовані за допомогою техніки типографічного роздрібнення класичного вірша. У них простежується розбіжність між інтонаційно-фразовим членуванням у вірші та метричним членуванням, що суперечить визначенню верлібру як «нульової» або «мінус» системи віршування, основною рисою якої є поділ поетичного мовлення на синтаксично завершені рядки. Для створення новизни та підкреслення інтонаційної наповненості твору, поет використовує віршове перенесення.

Перенесення, енжамбеман (фр. enjambement) – це прийом віршування, заснований на невідповідності між синтаксисом і метром вірша, який полягає у перенесенні частини слова або фрази з одного рядка у другий, зумовлений розбіжністю ритмічної паузи із смисловою [1, с. 127].

У поезії І. Мінулеску енжамбеман посідає особливе місце, він використовує цей прийом віршування як акт поетичної свободи, який дає можливість створювати твори з підвищеною емоційністю та виразно-смісловим навантаженням. Енжамбеман І. Мінулеску виконує експресивні та формотворчі функції і є

одним з найефективніших поетичних засобів, який «розкриває» всі можливості художньої мови та підкреслює індивідуальний стиль письменника.

Як елемент експресивної забарвленості тексту, енжамбеман підвищує роль інтонаційної наповненості вірша, наближаючи його до наспівного та надаючи віршеві специфічного ритму, який виникає завдяки реалізації поетичної інтонації у віршовому синтаксисі через графічне виокремлення частини фрази або слова. Всупереч правилам віршування, згідно з якими численні переноси у творі створюють прозову інтонацію, характерну для побутової, довірливо-інтимної розмови, енжамбеман І. Мінулеску надає віршеві романсну інтонацію, піднесений характер, риторичність та грандіозність.

Енжамбеман у творчості І. Мінулеску виконує формотворчу функцію. Прагнучи отримати нові, досконаліші та більш ускладнені форми, поет використовує енжамбеман для створення неупорядкованих вольних розмірів нетрадиційного типу. Такі твори створені технікою роздрібнення класичного вірша на окремі короткі рядки, іноді додаючи склади чи рядок. Серед них виділяємо структури, побудовані на основі певного розміру, в яких відчувається ритмічна інерція тексту, а рядки, здебільшого, можна переписати ізометрично, та власне вольні розміри із необмеженим діапазоном стопності, в яких ритмічна скандовка втрачається, а чергування різностопових рядків не підпорядковане ніяким закономірностям [3, с. 9-10]. Таким чином, віршотворча техніка І. Мінулеску, з одного боку, спрямована на розхитування канонів традиційного віршування, з іншого, – націлена на створення нових, експериментальних способів віршування.

### Список використаних джерел

1. Mazaleyrat J. *Eléments de métrique française*. Paris: Armand Colin, 2016. 240 p.
2. Minulescu I. *Romanțe pentru mai târziu*. București: Litera. 2009. 100 p.
3. Paladian K. *Disordered Verse vs Early Romanian Verse* Libre. *Philobiblon. Transylvanian Journal Of Multidisciplinary Research in the Humanities*. Cluj-Napoca. 2021. XXVI (1). P. 3–19.
4. Streinu V. *Versificația modernă*. București : Eminescu, 1991. 346 p.